

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 198/2014
26.03.2015. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Гордане Ајншпилер-Поповић и Браниславе Апостоловић, чланова већа, у спору по тужби тужиоца И. И.н. ДД Р.Х., З., кога заступа пуномоћник А.Б., адвокат из Б., против тужених 1. Агенција за приватизацију Републике Србије, Београд, коју заступају пуномоћници В.М. и З.Р., адвокати из Б., и 2. Л.Е.Н. ВУ ДОО Н., А., кога заступа пуномоћник М.В., адвокат из Б., ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Привредног апелационог суда Пж 3391/13 од 18. јуна 2014. године, у седници већа одржаној дана 26. марта 2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца И. И.н. ДД Р.Х., З., изјављена против решења Привредног апелационог суда Пж 3391/13 од 18. јуна 2014. године.

Образложење

Решењем Привредног суда у Београду П 4788/11 од 23. јануара 2013. године, у ставу I изреке, одбачена је тужба тужиоца. Ставом II изреке, тужилац је обавезан да првоозначеном туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.777.500,00 динара и ставом III изреке, тужилац је обавезан да другоозначеном туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.246.800,00 динара.

Привредни апелациони суд је решењем Пж 3391/13 од 18. јуна 2014. године, одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио наведено решење Привредног суда у Београду.

Против решења Привредног апелационог суда, ревизију је благовремено изјавио тужилац из свих законом прописаних разлога.

Испитујући побијано решење у границама разлога прописаних одредбом члана 399. у вези члана 412. став 1. и став 4. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11), Врховни касациони суд налази да ревизија тужиоца није основана.

Ревизијом побијано решење није захваћено битном повредом из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, на чије постојање ревизијски суд пази по службеној дужности. На друге битне повреде које би могле представљати ревизијски разлог ревидент не указује.

Из чињеничног стања утврђеног у току првостепеног поступка произлази да је предмет тужбеног захтева утврђење ништавости Уговора о купопродаји друштвеног капитала и капитала у власништву Акцијског фонда, Предузећа Б. АД, Ов бр. II 2644/2003 од 26. септембра 2003. године. Овај уговор је закључен путем јавног тендера између Агенције за приватизацију Републике Србије, овде првотуженог и Акцијског фонда, чији је правни следбеник првотужени као продавца и L.E.H. Вv ДОО Х., као купца. Продавац је купцу продао пакет акција заједно са свим акцијским правима у складу са меродавним правом без икаквог оптерећења, по цени од 117.000.000 евра. Тужилац свој захтев заснива на чињеници да је предмет уговора о делу обавезе продавца неодређен, да субјект приватизације Б. АД нема статус уговорне стране, иако се продаје његов друштвени капитал, да су уговорне стране закључењем предметног уговора поступале несавесно, те да је он супротан одредбама члана 103. Закона о облигационим односима.

Насупрот ревизијским разлозима, нижестепени судови су правилно оценили да је уговор чије се утврђење ништавости тражи пуноважан, јер је закључен у складу са одредбама Закона о приватизацији и принудним прописима, и да нема услова за примену члана 103. Закона о облигационим односима, јер није дошло до повреде принудних прописа, јавног поретка и добрих обичаја.

Приликом оцене пуноважности уговора цењени су формални услови у погледу предмета и основа уговора, а то подразумева преиспитивање да ли је предмет обавезног откупа допуштен, одређен или одредив и да ли је основ допуштен, односно у складу са принудним прописима, јавним поретком и добрим обичајима. Како пуноважност уговора зависи од наведених елемената, то је у случају да се утврди постојање било које законом одређене неправилности у погледу предмета и основа уговора, он ништав у смислу Закона о облигационим односима. У погледу предметног уговора, нижестепени судови правилно закључују да је исти закључен у складу са Законом о приватизацији, и у њему је обавеза продавца одређена, обзиром да је пакет акција јасно дефинисан у члану 1. тачка 2. Уговора, тако да се може утврдити колико акција садржи пакет акција и колика је цена једне акције. Према Закону о приватизацији који је био на снази у време закључења предметног уговора, уговорне стране у поступку приватизације су Агенција за приватизацију, која продаје капитал и Акцијски фонд, коме се преносе акције ради продаје с једне стране и домаће физичко или правно лице као купац, с друге стране, док је субјект приватизације предузеће или друго правно лице чија се имовина продаје. С наведеним у вези, како субјект приватизације није уговорна страна, то и наводи ревизије у том смислу не могу бити прихваћени као основани.

Чланом 3. став 1. Закона о приватизацији, прописано је да је предмет приватизације друштвени односно државни капитал у предузећима и другим лицима, ако посебним прописима није другачије одређено. Сврха предметног уговора у смислу одредби Закона о приватизацији, односно сврха поступка

приватизације је промена власништва над друштвеним, односно државним капиталом у предузећу, а не продаја непокретности субјекта приватизације.

Нижестепени судови су на ништавост уговора пазили по службеној дужности, у смислу члана 109. став 1. Закона о облигационим односима, али су правилно закључили да у конкретном случају не постоје процесне претпоставке за доношење мериторне одлуке о тужбеном захтеву, већ је првостепени суд тужбу одбацио, а у жалбеном поступку другостепени суд је потврдио првостепено решење.

Овако су судови поступили јер су закључили да тужилац нема, у смислу одредби члана 188. став 2. Закона о парничном поступку, правни интерес за тужбу за утврђење ништавости уговора о купопродаји друштвеног капитала и капитала власништва Акцијског фонда, Предузећа Б. АД. Да би тужилац имао правни интерес у смислу наведене законске одредбе, он мора да изнесе тврдњу да тражи правну заштиту одређеног садржаја, јер је његово субјективно право повређено или угрожено и да учини вероватним да ће, ако његов захтев буде усвојен, то за њега представљати остварење одређене правне користи, коју без судске одлуке не би могао остварити. У конкретном случају тужиочево субјективно право није повређено нити угрожено закључењем предметног уговора, јер он није био правни основ за пренос права својине на покретним и непокретним стварима, тј. основним средствима субјекта приватизације, а тужилац с друге стране није учинио вероватним да ће ако његов захтев буде усвојен то за њега представљати остварење одређене правне користи, коју без судске одлуке не би могао остварити, јер у случају усвајања тужбеног захтева не би остварио никакву корист која би се огледала у повраћају имовине, за коју тужилац тврди да је његова. Посебно је и правилно првостепени суд истакао да се имовинскоправни захтеви остварују у имовинскоправним споровима, дакле стварноправни захтеви стварноправним тужбама, коју је иначе тужилац поднео у предмету П 4155/2001 годину, и тужио Привредно друштво Б. ради утврђивања својине на предметној имовини и захтевао примопредају у државину и накнаду штете. Предметним уговором промењено је власништво над друштвеним, односно државним капиталом у предузећу, али није продавана непокретност субјекта приватизације, тј. основна средства субјекта приватизације, за које тужилац тврди да је у његовом власништву. Према томе, имовину субјекта приватизације Б. не треба изједначавати са његовим капиталом, имајући у виду да имовина друштва припада друштву као посебном правном субјекту, да купац капитала нема никаква својинска овлашћења над имовином друштва, већ друштво само у складу са одлукама својих органа располаже том имовином.

У ревизији се већином понављају жалбени разлози који су били предмет правилне оцене од стране другостепеног суда, а разлоге које је другостепени суд дао прихвата и Врховни касациони суд.

Са изнетог, а на основу одредби члана 405. у вези члана 412. став 1. и 4. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**